

ZAKON

O POTVRĐIVANJU UGOVORA IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I NARODNE REPUBLIKE KINE O SUDSKOJ POMOĆI U GRAĐANSKIM I PRIVREDNIM STVARIMA

Član 1.

Potvrđuje se Ugovor između Republike Srbije i Narodne Republike Kine o sudskoj pomoći u građanskim i privrednim stvarima, potpisan u Beogradu 8. maja 2024. godine, u originalu na srpskom, kineskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Ugovora između Republike Srbije i Narodne Republike Kine o sudskoj pomoći u građanskim i privrednim stvarima u originalu na srpskom jeziku glasi:

U G O V O R
IZMEĐU
REPUBLIKE SRBIJE
I
NARODNE REPUBLIKE KINE
O SUDSKOJ POMOĆI U GRAĐANSKIM I
PRIVREDNIM STVARIMA

Republika Srbija i Narodna Republika Kina (u daljem tekstu: „Strane”),

U želji za podsticanjem međusobnog poverenja i saradnje u oblasti sudske pomoći u građanskim i privrednim stvarima između dve Strane, na osnovu uzajamnog poštovanja suverenosti, jednakosti i zajedničkog interesa i sa svrhom produbljivanja sveobuhvatnog srpsko-kineskog strateškog partnerstva,

Odlučile su da zaključe ovaj ugovor i sporazumele su se o sledećem:

POGLAVLJE I

Opšte odredbe

Sudska zaštita

Član 1.

1. Državljeni jedne Strane uživaju jednaku sudsku zaštitu na teritoriji druge Strane kao i državljani druge Strane i imaju pravo na pristup sudovima druge Strane pod istim uslovima koji važe za državljane druge Strane.

2. Sudovi jedne Strane ne mogu od državljana druge Strane da zahtevaju polaganje obezbeđenja parničnih troškova samo zbog toga što su stranci ili što nemaju prebivalište ili boravište na njenoj teritoriji.

3. St. 1. i 2. ovog člana primenjuju se i na pravna lica koja imaju sedište na teritoriji jedne od Strana, a osnovana su u skladu sa zakonima te Strane.

**Smanjenje i oslobađanje od plaćanja
troškova sudskog postupka i pravne pomoći**

Član 2.

1. Državljeni jedne Strane imaju pravo na smanjenje troškova ili na oslobađanje od plaćanja troškova sudskog postupka na teritoriji druge Strane i imaju pravo na pravnu pomoć pod jednakim uslovima i u istom obimu koji važe i za državljane druge Strane.

2. Uz molbu za smanjenje ili oslobađanje od plaćanja troškova sudskog postupka ili pravne pomoći iz stava 1. ovog člana podnosi se i uverenje o imovnom stanju molioca koju izdaje nadležni organ Strane na čijoj teritoriji molilac ima prebivalište ili boravište. Ako molilac nema prebivalište niti boravište na teritoriji jedne

od Strane, ovo uverenje izdaju ili overavaju diplomatska ili konzularna predstavništva Strane čije je to lice državljanin.

3. Sudski organi ili drugi nadležni organi koji odlučuju o molbi za smanjenje ili oslobođanje od plaćanja troškova sudskog postupka ili pravne pomoći mogu zatražiti dodatne podatke.

Obim sudske pomoći

Član 3.

Sudska pomoć, za potrebe ovog ugovora, obuhvata:

- 1) uručenje sudskih i vansudskih dokumenata u skladu sa Haškom konvencijom o dostavljanju u inostranstvu akata u građanskim i trgovačkim stvarima;
- 2) izvođenje dokaza u skladu sa Haškom konvencijom o pribavljanju u inostranstvu dokaza u građanskim i trgovačkim stvarima;
- 3) priznanje i izvršenje sudskih i arbitražnih odluka;
- 4) razmenu informacija o propisima.

Načini komunikacije u pružanju sudske pomoći

Član 4.

1. Ako se drugačije ne predviđa ovim ugovorom, Strane prilikom podnošenja ili odobravanja zahteva za sudsku pomoć ostvaruju direktnu komunikaciju preko svojih centralnih organa koji se u tu svrhu odrede.

2. Centralni organi u smislu stava 1. ovog člana su Ministarstvo pravde za Republiku Srbiju i Ministarstvo pravde za Narodnu Republiku Kinu.

3. Ako jedna Strana promeni prvobitno određeni centralni organ, ta Strana o tome obaveštava drugu Stranu diplomatskim putem.

Merodavno pravo u pružanju sudske pomoći

Član 5.

Strane u izvršenju zamolnica za sudsku pomoć primenjuju domaće propise, osim ako se ovim ugovorom ne predviđa drugačije.

Odbijanje sudske pomoći

Član 6.

Ako Strana od koje se traži sudska pomoć (u daljem tekstu: „zamoljena Strana”) smatra da se ukazivanjem sudske pomoći ugrožava njen suverenitet, bezbednost ili javni poredak ili da je takva pomoć u suprotnosti sa osnovnim principima njenog zakonodavstva ili smatra da je tražena pomoć van nadležnosti njenih sudskih organa može da odbije pružanje sudske pomoći, a o razlozima za odbijanje obaveštava Stranu koja traži sudsku pomoć (u daljem tekstu: „Strana molilja”).

Forma i sadržaj zamolnice za sudsku pomoć

Član 7.

1. Zamolnica za sudsku pomoć podnosi se u pisanoj formi i mora imati potpis ili pečat organa koji traži pomoć i treba da sadrži sledeće:

- 1) naziv i adresu organa koji traži pomoć;

- 2) naziv zamoljenog organa, ukoliko je poznat;
- 3) ime, državljanstvo i adresu lica na koje se zamolnica odnosi i, ako se radi o pravnom licu, naziv pravnog lica i adresu;
- 4) ime i adresu zastupnika lica na koje se zamolnica odnosi, po potrebi;
- 5) opis prirode postupka na koji se predmetna zamolnica odnosi i kratak sažetak predmeta;
- 6) opis tražene sudske pomoći; i
- 7) ostale informacije koje mogu biti neophodne za izvršenje zamolnice.

2. Ako zamoljena Strana smatra da su informacije koje je dostavila Strana molilja nedovoljne za postupanje po zamolnici u skladu sa odredbama ovog ugovora, zamoljena Strana može od Strane molilje da traži dostavljanje dodatnih informacija.

Jezik

Član 8.

1. Centralni organi Strana se u međusobnoj pisanoj komunikaciji služe svojim jezikom, uz obezbeđen prevod na jezik druge Strane ili engleski jezik.

2. Zamolnice za sudsku pomoć i prateća dokumentacija sačinjavaju se na jeziku Strane molilje i uz njih se prilaže prevod na jezik zamoljene Strane.

POGLAVLJE II

Uručenje dokumenata

Obim primene

Član 9.

Strane, u skladu sa odredbama ovog ugovora, izvršavaju zamolnice druge Strane za uručenje sudskih i vansudskih dokumenata licima koja se nalaze na njenoj teritoriji.

Postupanje po zamolnici za uručenje

Član 10.

1. Zamoljena Strana prilikom postupanja po zamolnici za uručenje primenjuje način propisan propisima te Strane.

2. Zamoljena Strana izvršava zamolnicu za uručenje na poseban način izričito zatražen od Strane molilje, ako takav način nije u suprotnosti sa propisima zamoljene Strane.

3. Ako zamoljeni organ nije nadležan za postupanje po zamolnici, dostaviće je nadležnom organu na postupanje.

4. Ako zamoljena Strana nije u mogućnosti da izvrši uručenje na osnovu podataka o adresi koje je navela Strana molilja, zamoljena Strana mora preduzeti sve neophodne mere u cilju utvrđivanja adrese i može, ako je potrebno, od Strane molilje da zatraži dodatne informacije. Ako zamoljena Strana ni tada ne bude mogla da utvrdi adresu ili iz nekih drugih razloga ne bude u mogućnosti da postupi po zamolnici, vraća Strani molilji zamolnicu i prateću dokumentaciju navodeći razloge zbog kojih je bila sprečena da izvrši uručenje.

Obaveštenje o ishodu uručenja

Član 11.

Zamoljena strana, na način komuniciranja utvrđen u članu 4. ovog ugovora, obaveštava Stranu molilju u pisanoj formi o ishodu uručenja i u prilogu dostavlja potvrdu o uručenju koju je sačinio organ koji je izvršio predmetno uručenje. Ta potvrda sadrži ime i lične podatke primaoca, datum, mesto i način uručenja. Ako primalac odbije prijem, navode se razlozi odbijanja.

Troškovi uručenja

Član 12.

Zamoljena Strana snosi sve troškove koji nastanu na njenoj teritoriji izvršenjem zamolnica za uručenje. Međutim, Strana molilja snosi troškove nastale izvršenjem zamolnica za uručenje u skladu sa odredbom iz člana 10. stav 2. ovog ugovora.

POGLAVLJE III

Izvođenje dokaza

Obim primene

Član 13.

1. Prema odredbama ovog ugovora, jedna Strana izvršava zamolnice za izvođenje dokaza koje podnese druga Strana uključujući uzimanje izjava od stranaka u postupku i svedoka, prikupljanje materijalnih i pisanih dokaza, sprovođenje veštačenja ili uviđaja ili obavljanje drugih sudskih radnji vezanih za izvođenje dokaza.

2. Ovaj ugovor ne primenjuje se na:

- 1) izvođenje dokaza koji nisu namenjeni za upotrebu u započetim ili budućim sudskim postupcima; ili
- 2) pribavljanje dokumenata koji nisu navedeni u zamolnici, ili nisu u direktnoj i bliskoj vezi sa predmetom.

Izvršenje zamolnice za izvođenje dokaza

Član 14.

1. Zamoljena Strana u izvršenju zamolnice za izvođenje dokaza primenjuje domaće propise.

2. Zamoljena Strana izvršava zamolnicu za izvođenje dokaza na poseban način izričito zatražen od Strane molilje, ako takav način nije u suprotnosti sa propisima zamoljene Strane.

3. Ako zamoljeni organ nije nadležan za postupanje po zamolnici, dostaviće je nadležnom organu na postupanje.

4. Ako zamoljena Strana ima poteškoća sa izvođenjem dokaza na osnovu podataka o adresi koje je navela Strana molilja, zamoljena Strana mora preduzeti sve neophodne mere u cilju utvrđivanja adrese i može, ako je potrebno, od Strane molilje da zatraži dodatne informacije. Ako zamoljena Strana ni tada ne bude mogla da utvrdi adresu ili iz nekih drugih razloga ne bude u mogućnosti da postupi po zamolnici, zamolnicu i prateću dokumentaciju vraća Strani molilji, navodeći razloge zbog kojih je bila sprečena da izvrši zamolnicu.

5. Na izričit zahtev Strane molilje, zamoljena Strana obaveštava Stranu molilju o vremenu i mestu izvršenja zamoljene radnje, kako bi zainteresovane stranke ili njihovi zastupnici mogli prisustvovati izvršenju zamolnice. Ako prisustvuju

izvršenju gore pomenute stranke ili njihovi zastupnici moraju poštovati zakonske propise zamoljene Strane.

Odbijanje svedočenja

Član 15.

1. Ako lice čije svedočenje se traži prema odredbama ovog ugovora tvrdi da po zakonima Strane molilje ima pravo ili privilegiju da odbije da svedoči, zamoljena Strana će od Strane molilje tražiti potvrdu o postojanju tog prava ili privilegije. Potvrda koju dostavi Strana molilja smatra se uverljivim dokazom o postojanju tog prava ili privilegije, osim ako postoji očigledan dokaz o suprotnom.

2. Lice čije svedočenje se traži prema odredbama ovog ugovora može odbiti da svedoči ako je prema zakonima zamoljene Strane tom licu dozvoljeno da ne svedoči u sličnim okolnostima u sudskom postupku pokrenutom u zamoljenoj Strani.

Obaveštenje o ishodu izvršenja

Član 16.

Zamoljena strana, na način komuniciranja iz člana 4. ovog ugovora, obaveštava Stranu molilju u pisanoj formi o ishodu postupanja po zamolnici za izvođenje dokaza i u prilogu dostavlja prikupljeni dokazni materijal.

Dostupnost lica za svedočenje

Član 17.

1. Zamoljena Strana, na zahtev Strane molilje, upućuje poziv licu da se pojavi na teritoriji Strane molilje radi svedočenja. Strana molilja obaveštava lice o visini i standardu svih eventualnih naknada i troškova koji se isplaćuju tom licu. Zamoljena Strana odmah obaveštava Stranu molilju o odgovoru tog lica.

2. Zamolnica za uručenje dokumenta kojim se neko lice poziva da se pojavi na teritoriji Strane molilje dostavlja se zamoljenoj Strani najkasnije 60 dana pre zakazanog pojavljivanja, osim ako u hitnim slučajevima zamoljena Strana pristane na kraći period.

Zaštita svedoka i veštaka

Član 18.

1. Svedok ili veštak koji se nalazi na teritoriji Strane molilje ne može biti krivično gonjen, pritvoren, osuđen ili podvrgnut nekom drugom ograničenju lične slobode na teritoriji te Strane zbog neke radnje ili propusta koji su se dogodili pre njegovog dolaska na teritoriju te Strane niti ima obavezu da bez prethodnog odobrenja zamoljene Strane i njegove lične saglasnosti, svedoči u nekom drugom sudskom postupku, osim onog koji je predmet zamolnice.

2. Odredba iz stava 1. ovog člana ne primenjuje se ako to lice nije napustilo teritoriju Strane molilje u roku od 15 dana od dana kada mu je zvanično saopšteno da njegovo prisustvo više nije potrebno ili od kada se po njenom napuštanju u nju dobrovoljno vratilo. Ali u ovaj rok ne uračunava se vreme za koje to lice nije moglo da napusti teritoriju Strane molilje zbog razloga koji su van njegove/njene kontrole.

3. Lice koje odbije poziv za svedočenje iz člana 17. ovog ugovora ne može zbog tog odbijanja da bude kažnjeno niti podvrgnuto bilo kakvim prinudnim merama ograničenja lične slobode.

Troškovi izvođenja dokaza

Član 19.

1. Zamoljena Strana snosi troškove koji nastanu izvršenjem zamolnica za izvođenje dokaza na njenoj teritoriji, ali Strana molilja snosi sledeće troškove:

1) troškove koji nastanu izvršenjem zamolnica primenom posebnog načina iz člana 14. stav 2. ovog ugovora;

2) troškove za lica koja dođu, borave i napuste teritoriju zamoljene Strane, na osnovu člana 14. stav 5. ovog ugovora;

3) troškove ili naknade za lica koja dođu, borave i napuste teritoriju Strane molilje iz člana 17. ovog ugovora. Ovi troškovi ili naknade se plaćaju prema važećim standardima ili propisima mesta gde su oni nastali;

4) troškove i honorare veštaka; i

5) troškove usmenog prevođenja.

2. Ako postane očigledno da izvršenje zamolnice iziskuje vanredne izdatke, Strane su dužne da se konsultuju radi utvrđivanja uslova pod kojima se može izvršiti zamolnica.

POGLAVLJE IV

Priznanje i izvršenje sudskih i arbitražnih odluka

Vrste sudskih odluka

Član 20.

1. Strane, u skladu sa odredbama ovog ugovora, priznaju i izvršavaju na svojoj teritoriji sledeće sudske odluke donete na teritoriji druge Strane posle stupanja na snagu ovog ugovora:

1) sudske odluke donete u postupcima u građanskim i privrednim stvarima; ili

2) sudske odluke donete u krivičnim postupcima koje se odnose na građanske stvari i vezane su za naknadu štete i povraćaj imovine oštećenima.

2. Sudske odluke iz stava 1. ovog člana uključuju i sudske dokumente o poravnanju donete u građanskim i privrednim stvarima.

Podnošenje zahteva

Član 21.

Zahtev za priznanje i izvršenje sudske odluke stranka u postupku može podneti direktno nadležnom sudu zamoljene Strane ili sudu koji je doneo odluku i koji taj zahtev dostavlja nadležnom sudu zamoljene Strane na način iz člana 4. ovog ugovora.

Dokumentacija koja se prilaže uz zahtev

Član 22.

1. Uz zahtev za priznanje i izvršenje sudske odluke prilažu se sledeći dokumenti:

1) overen prepis odluke;

2) dokument kojim se potvrđuje da je odluka konačna, a ako se traži izvršenje onda i potvrdu o izvršnosti odluke, osim ako u samoj odluci to već nije izričito navedeno;

3) dokument kojim se potvrđuje uručenje odluke stranki protiv koje je odluka doneta i da je stranka koja nema pravnu sposobnost u postupku bila propisano zastupana; i

4) ako je odluka doneta u odsutnosti jedne stranke, dokument na osnovu koga se može utvrditi da je sudski poziv uručen stranki koja je izostala.

2. Uz zahtev, odluku i gore pomenute dokumente prilaže se i overeni prevod tih dokumenata na jezik zamoljene Strane.

Odbijanje priznanja ili izvršenja

Član 23.

Priznanje ili izvršenje sudskih odluka iz člana 20. stav 1. ovog ugovora može se odbiti u skladu sa odredbama člana 6. ovog ugovora ili pod uslovom da:

1) odluka nije konačna ili nije izvršna po propisima Strane u kojoj je ta odluka doneta;

2) sud koji je doneo odluku nema nadležnost u skladu sa članom 24. ovog ugovora;

3) stranka protiv koje je doneta odluka nije bila propisno pozvana, ili stranka koja nema pravnu sposobnost u parničnom postupku nije bila propisno zastupana;

4) pred sudom zamoljene Strane je u toku postupak između istih stranaka i u istoj pravnoj stvari; ili

5) odluka nije u skladu sa odlukom koju je doneo sud zamoljene Strane ili odlukom koju je doneo sud treće države, a priznao sud zamoljene Strane.

Nadležnost

Član 24.

1. U cilju primene ovog ugovora, sud Strane u kojoj je doneta odluka smatra se nadležnim pod uslovom da:

1) tuženi u vreme pokretanja postupka ima prebivalište ili boravište na teritoriji te Strane;

2) je postupak pokrenut zbog poslovnih aktivnosti filijale koju tuženi ima na teritoriji te Strane;

3) je tuženi izričito prihvatio nadležnost suda te Strane;

4) je tuženi raspravljao o meritumu neosporavajući nadležnost suda;

5) je kod sporova iz oblasti ugovornih odnosa, ugovor zaključen na teritoriji te Strane, odnosno izvršen je, ili je trebalo da bude izvršen na toj teritoriji, ili se predmet postupka nalazi na toj teritoriji;

6) su kod sporova za utvrđivanje vanugovorne odgovornosti za štetu, radnja kojom je prouzrokovana šteta ili njene posledice nastupile na teritoriji te Strane;

7) kod obaveza izdržavanja, poverilac u vreme pokretanja postupka ima prebivalište ili boravište na teritoriji te Strane;

8) nepokretna imovina koja je predmet postupka se nalazi na teritoriji te Strane;

9) kod nasleđivanja, preminulo lice je u vreme smrti imalo prebivalište ili boravište na teritoriji te Strane, ili se na teritoriji te Strane nalaze glavni delovi njegove imovine; ili

10) kod stvari vezanih za lični status, parničar je imao prebivalište ili boravište na teritoriji te Strane u vreme pokretanja postupka.

2. Stav 1. ovog člana ne sme biti u suprotnosti sa domaćim propisima obe Strane koji se odnose na isključivu nadležnost. U tu svrhu Strane moraju, posle stupanju na snagu ovog ugovora, odmah da obaveste jedna drugu, u pisanoj formi na način iz člana 4. ovog ugovora o odredbama zakona koje se odnose na isključivu nadležnost.

Postupak priznanja i izvršenja

Član 25.

1. Postupak priznanja i izvršenja sudskih odluka sprovodi se po propisima zamoljene Strane.

2. Sud zamoljene Strane ograničava se na utvrđivanje da li sudske odluke ispunjavaju uslove predviđene ovim ugovorom i ne preispituje meritum.

3. Ako sudska odluka sadrži elemente koji se mogu odvojiti i ne mogu biti priznati ili izvršeni kao celina, sud zamoljene Strane može odlučiti da odobri priznanje ili izvršenje samo jednog dela te odluke.

Pravno dejstvo priznanja i izvršenja

Član 26.

Sudske odluke čije je priznanje ili izvršenje odobreno imaju isto pravno dejstvo kao i odluke koje su doneli sudovi zamoljene Strane na njenoj teritoriji.

Priznanje i izvršenje arbitražnih odluka

Član 27.

Svaka Strana priznaje i izvršava arbitražne odluke koje su donete na teritoriji druge Strane u skladu sa odredbama Konvencije o priznanju i izvršenju inostranih arbitražnih odluka potpisane u Njujorku, dana 10. juna 1958. godine.

POGLAVLJE V

Ostale odredbe

Razmena informacija o propisima

Član 28.

Strane, na zahtev, razmenjuju informacije o važećim propisima i sudskoj praksi u vezi sa primenom ovog ugovora.

Uručenje dokumenata i izvođenje dokaza od strane diplomatskih ili konzularnih predstavništava

Član 29.

Svaka od Strana može izvršiti uručenje dokumenata ili uzeti izjave od svojih državljana, koji se nalaze na teritoriji druge Strane, preko svojih diplomatskih ili konzularnih predstavništava na toj teritoriji, pod uslovom da se pridržavaju propisa druge Strane i da ne primenjuju nikakve mere prinude.

Oslobođenje od legalizacije**Član 30.**

Radi primene ovog ugovora, bilo koji dokument koji je izdat ili zvanično overen u sudovima ili drugim nadležnim organima Strana i koji je dostavljen na način iz člana 4. ovog ugovora oslobađaju se od svakog oblika legalizacije.

Dokazna snaga javnih isprava**Član 31.**

Radi primene ovog ugovora javne isprave izdate na teritoriji jedne Strane imaju istu dokaznu snagu na teritoriji druge Strane kao i javne isprave iste ili slične prirode izdate na toj teritoriji.

Rešavanje sporova**Član 32.**

Sporovi koji nastanu u vezi sa tumačenjem i primenom ovog ugovora rešavaju se dogovorom, diplomatskim putem, ako centralni organi Strana ne mogu da se dogovore.

POGLAVLJE VI**Završne odredbe****Stupanje na snagu, izmene i raskid Ugovora****Član 33.**

1. Strane obaveštavaju jedna drugu diplomatskim putem o završenom postupku potvrđivanja u skladu sa njihovim unutrašnjim zakonskim procedurama neophodnim za stupanje na snagu ovog ugovora. Ovaj ugovor stupa na snagu po isteku 30 dana od dana prijema poslednje diplomatske note.

2. Ovaj ugovor može biti izmenjen u bilo koje vreme pisanim sporazumom između Strana. Takve izmene stupaju na snagu na način opisan u stavu 1. ovog člana i sastavni su deo ovog ugovora.

3. Ugovor se zaključuje na neodređeno vreme. Svaka Strana može raskinuti ovaj ugovor u bilo koje vreme, dostavljanjem drugoj Strani obaveštenja u pisanoj formi, diplomatskim putem. Raskid proizvodi pravno dejstvo po isteku 180 dana od dana dostavljanja takvog obaveštenja drugoj strani. Bez obzira na prestanak važenja ovog ugovora, svaka zamolnica primljena pre raskida Ugovora obrađuje se u skladu sa ovim ugovorom.

4. Ugovor se primenjuje i na zamolnice podnete u postupcima koji su pokrenuti pre stupanja na snagu ovog ugovora.

U POTVRDU ČEGA, dole potpisani, propisno ovlašćeni od svojih Vlada, su potpisali ovaj ugovor.

SAČINJENO u dva primerka, u Beogradu, dana 8. maja 2024. godine, svaki od njih na srpskom, kineskom i engleskom jeziku, s tim da su svi tekstovi podjednako verodostojni. U slučaju neslaganja u tumačenju Ugovora, merodavan je tekst na engleskom jeziku.

Za Republiku Srbiju**Za Narodnu Republiku Kinu**

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.